

Vuoden tärkein veneilykirja

Åbo Båtvarf 1889-1954

Pirkko Leino, Jarmo Saarinen

Litorale

Hinta 43,90 e

MITÄ OLII ENNEN Nautoria ja Balticia? Kuka valmisti maineikkaat suomalaisveneet?

Parhaat veneet tehtiin Turun Veneveistämöllä, on alaotsikko kirjalle, joka esittelee Turun Ruissalon kupeessa toimineen, laajaa kansainvälistäkin mainetta saavuttaneen ja aikanaan Pohjoismaiden suurimman veneveistämön historian lähes jokaisen valmistuneen veneen tarkkuudella.

Veistämö todella oli oman aikansa brändi. Sen valmistaman yli 5 000 veneen joukossa oli pursia teollisuus- ja valtiomiehille, jopa kuninkaallisille ja Venäjän vallan aikana Pietarin ruhtinaille. Turusta lähti veneitä niin Yhdysvaltoihin kuin Etelä-Amerikkaankin.

Turun Veneveistämön perusti insinööri **Alexander Crichton** vuonna 1889. Jo muutaman vuoden kuluttua se siirtyi konsuli **Gustaf Adolf Lindblomin** omistukseen, ja kymmenen vuotta myöhemmin edelleen hänen jälkeläisilleen.

Vuosisadan alkupuolella omistajakunnassa tapahtui monenlaisia muutoksia, mutta omistajia tärkeämpiä veistämölle olivat venesuunnittelijat. Kemiössä syntynyt **August Westin** suunnitteli telakan alkuaikoina lähes kaikki veneet, vuosisadan vaihteen jälkeen yhä useampi vene oli **Gunnar L. Stenbäckin** kynästä.

Kansainvälisen maineensa veistämö saavutti

August Westinin poikien **Brunon** ja **Zakén** yhteistyön tuloksena. Intohimoisina purjehtijoina tunnetut veljekset toimivat veistämöllä 1910-30-luvuilla, Bruno teknisenä johtajana ja Zaké suunnittelijana. Veistämön korkean laadun katsottiin tuolloin olleen juuri Bruno Westinin ansiosta.

1930-luvulla suunnittelijaksi tuli Westinien sisarenpoika **Jarl Lindblom**. Hänen suunnittelemaansa legendaarisia pursia olivat mm. **Henrik Ramsayn Regina**, **Oskar Mustelinin Daphne** ja **Hans von Rettigin Clipper**. Veistämö käytti myös ulkomaisia huippusuunnittelijoita, kuten **William Fife Jr.**

Turun Veneveistämön toiminta loppui vuonna 1955. Seuraavana vuonna perustettiin uusi veistämö vanhalta nimellä. Se alkoi rakentaa lasikuituveneitä.

Åbo Båtvarf 1889-1954 on varmasti suomalaisen veneilyn merkittävin tänä vuonna ilmestynyt kirja. Äärettömän tarkasti se kirjaa mielenkiintoista historiaa, eikä tarvitse olla turkulainen ymmärtääkseen veistämön aseman veneilyssämme. Kirjan tyylikäs ulkoasu on **Juha Lökströmin**. **AI**